

1 Hilsen fra tante Adele

a) Sett inn substantivene i riktig form.

1. slektstreff 2. tilskudd 3. barn 4. sykdommer 5. frakken – sykepleier 6. helseskoene – sykepleierne 7. livet 8. liv 9. Livet 10. mennesker 11. stedet 12. Mannen 13. mann 14. kvinnen 15. familie 16. familien 17. aldershjemmet 18. aldershjem

b) Sett inn adjektivene i riktig form.

1. stor 2. stort 3. store 4. store 5. fjerne – nære 6. vakkert 7. gammeldags 8. morsom 9. morsomme 10. morsomt 11. gammel 12. gammelt 13. gamle – gamle 14. gammel – svak 15. bitter 16. godt 17. morsomt 18. hyggelige 19. hyggelig 20. ensomme 21. vakker 22. vakkert 23. vakre 24. vakre 25. bitter 26. bitre 27. bitre

c) Skriv verbene i preteritum og sett ordene i riktig rekkefølge.

1. Kalte alle 2. Leste elevene 3. I fjor organiserte hun 4. Hun finansierte 5. Trodde du ikke 6. Spiste dere 7. Hvem snakket 8. Danset Melissa og Petter hele kvelden 9. Tante Adele tøyset 10. Glemte du 11. Jobbet de hele torsdagen 12. Savnet Melissa 13. Prioriterte hun 14. Kjente du 15. Hvor bodde du 16. Skjedde det 17. Følte hun seg 18. Hun levde

d) Sett inn preposisjoner eller adverb som passer.

1. for 2. for 3. på 4. med – på 5. av 6. med / ved 7. med 8. 9. til – på 10. til 11. for 12. av 13. opp med 14. for 15. på 16. av

2 Melissa og Cindy

a) Sett inn substantivene i riktig form.

1. baby – Babyen 2. Babyen – måneder 3. kveld – babyen 4. kveld 5. kvelden – barn / barna 6. Babyene – senga / sengen¹ – gulvet² 7. årsaken – babyen/babyer/babyene 8. årsakene – barn/barna 9. honning – halsen 10. halsen 11. Kulturen – kultur 12. babyen – minusgrader 13. Prinsessen 14. prinsesse

b) Sett inn adjektivene i riktig form.

1. bortskjemte 2. gamle 3. tørt 4. slitne – lykkelige 5. trøtt – sunt – friskt 6. lille 7. god – mett 8. våte – tørr 9. kjekk – tøff 10. spesielt 11. kjært 12. Kjære 13. sunne – lille

c) Preteritum eller perfektum?

1. har han kommet 2. kom han 3. Har hun gått 4. gikk hun 5. har jeg fått 6. fikk jeg 7. Har du vært 8. Jeg var 9. Ble du 10. Har du blitt 11. Har du gjort 12. Jeg gjorde 13. stod jeg 14. Har du stått 15. Jeg har sagt 16. sa jeg 17. Jeg visste ikke 18. Jeg har ikke visst 19. Tok du 20. jeg har ikke tatt

d) *Sin, si, sitt, sine, hans eller hennes?*

¹ Her brukes entall fordi man tenker på "seng" som noe generelt. Men det er ikke feil å si: "Babyene ligger i sengene".

² Her brukes entall fordi man tenker på "gulv" som noe generelt. Man kan si: "Babyene ligger på gulvene" (men det er ikke den mest naturlige talemåten).

1. sin 2. hennes 3. hans 4. hans 5. si 6. sitt 7. hennes 8. hennes 9. si 10. sitt 11. hans 12. hennes 13. hennes 14. hennes 15. sine

e) Sett inn preposisjoner eller adverb som passer.

1. til – i 2. i – på 3. om 4. med 5. I 6. til – til 7. opp/utav 8. fra 9. over 10. i – i – på 11. På – i – i 12. til 13. I – i 14. for – i 15. for 16. med – i 17. på – med 18. av 19. i 20. for – på

3 Mormor Birgitta hopper i fallskjerm

b) Sett inn substantivene i riktig form.

1. firma 2. kurset 3. hopp 4. utstyret 5. bord 6. helikoptre – området – hoppene 7. steder 8. livet 9. stress – hopp 10. Stress – mas 11. samfunnet / samfunn – stress 12. tøy 13. sett – utstyr 14. barn – barna 15. syttiåringer – fjellet 16. mennesket 17. høydemålere – nødåpnere 18. himmelen 19. hjelpere – hjelperne 20. bestemødre 21. sko

c) Preteritum eller perfektum?

1. har drevet 2. pleide 3. har grudd 4. fikk 5. visste 6. visste – bestod av 7. har hjulpet 8. har ligget 9. pleide 10. pleide 11. pleide³ / har pleid⁴ – har flyttet 11. åpnet 12. har åpnet 13. har sett 14. så 16. har virket

4 Elina forteller om sin far

d) Samme, sammen, nest, neste, nesten, sist eller siste?

1. nesten 2. siste 3. samme – sammen 4. neste 5. siste 6. Sist – siste 7. nesten 8. nest siste 9. sammen – samme 10. neste – siste 11. sammen – sist – neste 12. siste 13. nesten 14. nest – samme

e) Mye eller mange?

1. mye 2. mange 3. mange – mye 4. mye 5. mange 6. mange 7. mange 8. mye 9. mange 10. mye 11. mange

g) I vei, i veien, på vei eller på veien?

1. i vei 2. på vei 3. på veien 4. i vei 5. på veien 6. i vei 7. på vei 8. i veien 9. i vei 10. i veien

5 Petters bror kommer ut av skapet

c) Sett inn preposisjoner eller adverb som passer.

1. i 2. med 3. med – i 4. i 5. med 6. med 7. om 8. i 9. med 10. om 11. om

d) Sett inn riktig ord i riktig form.

1. bekymret 2. bekymringer 3. bekymrer dere 4. bekymre dere 5. bekymret 6. bekymrer seg 7. bekymringer 8. bekymrer seg 9. bekymringene 10. Bekymre dere

³ Hvis man tenker på det at hun har flyttet som noe helt avsluttet, brukes preteritum.

⁴ Hvis man tenker på det at hun har flyttet som noe som nettopp er avsluttet, passer det å bruke perfektum.

e) Sett inn adjektiv som passer, i riktig form.

1. voldsomt 2. taust 3. typisk 4. voldsom 5. voldsomt 6. Kulturelle 7. spesielt

f) Sett inn adjektivene i riktig form.

1. vakker – vakker – vakkert – vakre – vakre 2. moden – moden – modent – modne – modne
3. sulten – sulten – sultent – sultne – sultne 4. stresset – stresset – stresset – stressete/stressede
– stressete/stressede 5. trist – trist – trist – triste – triste

g) Sett inn substantivene i riktig form.

1. formiddag – formiddagen 2. frokost – Frokosten 3. regnet – regn – regnet – regnet –
griseværet 4. stuegulvet 5. sofaen – mann – veien 6. besøket – foreldre – dagen –
Søstera/Søsteren – broren – foreldrene 7. middag – Måltidet – desserten – bordet – øyeblikket
8. mor – hemmeligheten – Familiemiddagen – kaos 9. Mora/Moren – far

6 Heidi er lei av å rydde og vaske

b) Sett inn preposisjoner eller adverb som passer.

1. på/om 2. til 3. til – i 4. for 5. på – av 6. i – med 7. på 8. i 9. i – med 10. av – med – inn 11.
over – på 12. på/mot – på/(i)⁵ 13. på 14. i 15. i 16. i 17. til 18. med – på

c) Sett inn adjektivene og substantivene i bestemt form entall eller flertall, med bestemt artikkel.

1. den gamle 2. De svimle menneskene 3. Den spinkle katten/De spinkle kattene 4. Den slitne
flyvertinnen/De slitne flyvertinnene – den sultne passasjerer/de sultne passasjerene 5. de
modne pærene 6. den gedigne villaen / en gedigen villa 7. Den vakre damen/De vakre damene
– den plystrende mannen/de plystrende mennene 8. Den bitre damen/De bitre damene – de
gamle føttene 9. Det digre måltidet/De digre måltidene 10. De magre gatehunden/De magre
gatehundene – det råtne kjøttstykket/de råtne kjøttstykkene

d) Sett inn de refleksive verbene i riktig tid/form.

1. koser oss 2. benyttet seg av 3. ta av deg 4. har tatt seg av 5. Sett dere 6. bestemme seg 7.
Har – lagt 8. kjente seg 9. kom seg 10. Reis deg 11. sett deg 12.

e) Sin, si, sitt, sine, hans, hennes eller deres?

1. si 2. hennes 3. sine 4. deres 5. deres 6. hans 7. hennes 8. sine 9. sine 10. deres – deres 11.
hennes 12. sine – hennes 13. sin – deres 14. sine – deres 15. sine 16. hennes

f) Fra direkte til indirekte tale. Heidi sier at ...

2. Heidi sier at hun ikke vil spise. 3. Heidi sier at hun alltid vil kose med babyen. 4. Heidi sier
at hun ofte vil sove. 5. Heidi sier at hun sjelden er sint. 6. Heidi sier at hun dessverre er syk. 7.
Heidi sier at hun heldigvis ikke er sint nå. 8. Heidi sier at hun ikke er så glad og fornøyd. 9.
Heidi sier at hun ikke er sulten lenger. 10. Heidi sier at hun ikke kan sove nå.

g) Sett inn adjektivene og substantivene i riktig form.

1. den slitsomme dagen – slitsomme dager – de slitsomme dagene 2. en susende lyd – susende
lyder – de susende lydene 3. et lite barn – det lille barnet – de små barna 4. et stort problem –

⁵ Noen sier ”i kjøkkenet” – men det mest vanlige er å si ”på kjøkkenet”.

det store problemet – store problemer – de store problemene 5. det rike samfunnet – rike samfunn – de rike samfunnene 6. et fattig land – fattige land – de fattige landene 7. en travel dag – den travle dagen – travle dager

7 Hus, hytte og pensjonat

c) Sett inn adjektivene i riktig form.

1. annerledes 2. fornuftige 3. utmerkete/utmerkede 4. fredelige 5. fabelaktig 6. artig 7. etterlengtede/etterlengtede 8. nysgjerrige 9. flerkulturelt 10. feilaktige 11. reiselystne

d) Sett inn preposisjoner eller adverb som passer.

1. med 2. i – på 3. i 4. om/på 5. på 6. inn – på 7. i – for 8. til – for 9. av 10. av 11. til 12. til 13. av

e) *Hel, helt eller hele?*

1. hele 2. helt 3. helt 4. hele 5. helt 6. hel 7. hele 8. hele 9. hele 10. Hele 11. helt 12. helt 13. Hele 14. helt 15. hele

f) Sett inn substantiv som passer i riktig form.

1. gjeld 2. tilbygg 3. værelse 4. svippetur 5. smugene 6. døgn 7. nisje 8. fordommer 9. inntrykk

8 Livet i en kommunalbygård i Oslo

a) Sett inn preposisjoner eller adverb som passer.

1. for – i 2. I – ved – av – på 3. i/på 4. av 5. hos/til 6. opp 7. for/i 8. i 9. av 10. fra – i 11. på – for

b) Sett inn adjektivene og substantivene i riktig form.

1. den kommunale leiligheten – kommunale leiligheter – de kommunale leilighetene 2. en planlagt tilbakevending – planlagte tilbakevendinger – de planlagte tilbakevendingene 3. en ukentlig visitt – den ukentlige visitten – de ukentlige visittene 4. en ung kvinne – den unge kvinnen – unge kvinner 5. den søtlige lukten – søtlige lukter – de søtlige luktene 6. en mager mann – magre menn – de magre mennene 7. en utslitt sko – den utslitte skoen – utslitte sko 8. det hvite lakenet – hvite laken(er) – de hvite lakenene

c) Substantiv – verb – adjektiv/partisipp

1. å leve – levd/levende/livlig 2. en bestemmelse/en bestemthet – bestemt/bestemmende 3. en bruk – å bruke 4. å lede – ledende 5. en slitasje – å slite 6. en tomhet – å tømme 7. å springe – springende

d) Sett inn adjektiv med uregelrett gradbøyning i komparativ form.

1. færre 2. eldre 3. bedre 4. lengre 5. mindre 6. flere 7. mer 8. større 9. tyngre 10. yngre 11. verre

e) Sett inn adjektivene i riktig form.

1. forvirrete/forvirrede 2. rosa 3. nystrøkne 4. revne 5. magre 6. bleke 7. digre 8. hvitt 9. kjære
10. lille 11. gode

9 Fra asylmottak til hybel

a) Sett inn substantiv som passer i riktig form.

1. avslag – søknaden 2. Trivselen 3. Beboerne 4. takknemlighet 5. lyspunktene 6. plenen 7.
hybel 8. vennskap – mottaket

c) Sett inn preposisjoner eller adverb som passer.

1. i 2. på 3. til 4. i – om 5. På – på – på 6. med 7. på – på/i 8. om/med 9. på 10. i 11. om 12.
for

d) Sett inn adjektivene og substantivene i riktig form.

1. gamle venn 2. tunge tid 3. kjære familier 4. generelle trivsel 5. gode venn 6. skitne kjøkken
7. tunge depresjon 8. lange brev 9. politiske utvikling 10. grønne plen 11. private hjem 12.
nye liv

e) Sett inn adjektivene og substantivene i riktig form.

1. det negative svaret – negative svar – de negative svarene 2. et godt vennskap – gode
vennskap – de gode vennskapene 3. en bekymret asylsøker – den bekymrete/bekymrede
asylsøkeren – de bekymrete/bekymrede asylsøkerne 4. den slitne beboeren – slitne beboere –
de slitne beboerne 5. et skittent kjøkken – det skitne kjøkkenet – skitne kjøkken/kjøkkener 6.
et viktig brev – viktige brev – de viktige brevene 7. den heldige asylsøkeren – heldige
asylsøkere – de heldige asylsøkerne 8. et stort hus – store hus – de store husene

f) Substantiv – verb – adjektiv/partisipp

1. en tyngde – tung/tyngende 2. å bekymre – bekymret 3. et liv – å leve 4. en utvikling – å
utvikle 5. en frykt – å frykte 6. et stress – stresset 7. å sove – søvnig/sovende

10 Monica på krisesenter

b) Lag sammensatte substantiv.

1. spisestuebord 2. villmann 3. familievold 4. utkantstrøk 5. verdenskrig 6. hjemløs 7.
fødselspermisjon 8. hodepinetabletter 9. oppvaskmaskin 10. vaskemaskin 11. potetsalat 12.
svinekoteletter 13. lammekoteletter 14. søppelbøtte

c) Pronomen i subjektsform og objektsform.

1. jeg – meg 2. han – ham 3. hun – henne 4. vi – oss 5. de – dem 6. du – deg 7. dere – dere

d) *Vår, vårt, våre, sin, si, sitt, sine, hennes, hans eller deres?*

deres – deres – deres – deres – sine – sine – hennes – hennes – hennes – sine – hennes – si –
deres – vårt – vår – sitt – hennes – sine – våre – deres

e) Svar med adjektivet i bestemt form superlativ.

1. eldste 2. yngste 3. lengste 4. beste 5. minste 6. største 7. tyngste 8. verste

f) Lang, langt eller lenge?

1. lenge 2. lenge 3. lang 4. lang 5. langt 6. lang 7. langt 8. lenge 9. langt 10. lang – lenge 11. lang 12. lenge

g) Skriv ordene i riktig rekkefølge og verbet i riktig tid.

1. Det var 2. var de 3. stod det tente lys 4. Johanne smilte 5. tenkte hun 6. ringte hun 7. lekte hun 8. blir Johanne 9. blir du 10. jeg har

11 Om likestilling, enhetsskolen og likhetstanken

a) Sett ordene i riktig rekkefølge og verbet i presens.

1. ankommer han 2. går han ikke / går ikke han⁶ 3. spiser hun alltid / spiser alltid hun 4. liker han ikke / liker ikke han 5. er barna alltid ulydige 6. opplever menn ofte/opplever ofte menn 7. betyr egentlig enhetsskolen 8. fremmer Arbeiderpartiet ofte / fremmer ofte Arbeiderpartiet 9. lider mange kvinner ofte under / lider ofte mange kvinner under 10. forteller ikke Monica⁷

b) Sett inn preposisjoner eller adverb som passer.

1. mot 2. av 3. mellom 4. til – på 5. av 6. for 7. til 8. I – for – på – for 9. på – i 10. fra 11. i – for – om 12. for 13. i – i – av

c) Sett inn adjektivene og substantivene i riktig form.

1. en stor utfordring – den store utfordringen – de store utfordringene 2. et privat forhold – private forhold – de private forholdene 3. den andre søkeren – andre søkere – de andre søkerne 4. en pedagogisk tanke – den pedagogiske tanken – pedagogiske tanker 5. et dårlig resultat – det dårlige resultatet – de dårlige resultatene 6. en negativ konsekvens – negative konsekvenser – de negative konsekvensene 7. den gamle lederen – gamle ledere – de gamle lederne 8. den lille byen – små byer – de små byene

d) De fleste eller det meste?

1. de fleste 2. det meste 3. de fleste 4. det meste 5. det meste 6. de fleste 7. det meste 8. det meste 9. de fleste 10. de fleste 11. det meste

e) Ingen, ingenting, noen eller noe?

1. noen 2. noe 3. ingenting 4. ingen 5. noen 6. ingenting 7. noe 8. ingenting 9. noen 10. ingenting 11. noe 12. ingen

13 22. juli 2011

a) Da eller når?

⁶ *går ikke han*: denne ordrekkefølgen (verb + setningsadverbial + subjekt) brukes ikke så ofte, men den rekkefølgen *kan* brukes hvis man vil vektlegge subjektet *han*: Hvorfor går ikke *han* på kurs når alle de andre gjør det? Dette gjelder i alle eksemplene i denne oppgaven, men det kan være en fordel å være trygg på og å bruke den mest vanlige plasseringen av ordene (og fint å kjenne til den andre måten å plassere ordene på).

⁷ Ved navn foretrekker man denne ordstillingen: Hvorfor forteller ikke Monica sannheten? Men ved pronomen blir det slik: Hvorfor forteller hun ikke sannheten? Konklusjon: I helsetninger kan subjekt og setningsadverbial bytte plass (for å vektlegge ulike ord i setningen). I leddsetninger er plasseringen av setningsadverbial fast: .. at Monica ikke forteller sannheten (her finnes det ingen fleksibilitet).

1. Når 2. Da 3. Når 4. når 5. da 6. når 7. da 8. Når 9. når 10. da 11. når 12. når 13. da 14. da

b) Skriv ordene i riktig rekkefølge og verbene i riktig tid.

1. I fjor nøt folk sommeren. 2. Johanne forstod ikke hva som ble sagt da venninnen ringte. 3. De satt foran skjermen hele dagen den forferdelige sommerdagen 2011. 4. De fleste trodde nok at terroren kom utenfra. 5. Det finnes faktisk mennesker som støtter hans tanker. 6. Forsvinner ideene hvis man forsøker å skjule dem? 7. Den norske nasjonen samlet seg i dagene etter terrorangrepet. 8. Mange opplevde nok en følelse av sorg og samhold.

c) Fra preteritum aktiv til presens passiv.

2. Norges deltakelse i kriger ble nevnt av utenlandske tv-kanaler. 3. Facebook ble fylt med kommentarer av mange mennesker. 4. Utøya-tragedien ble (av mange) fulgt minutt for minutt av mange. 5. Den forferdelige ugjerningen ble begått av en 32 år gammel mann. 6. Breiviks ideologi / Ideologien til Breivik ble beskrevet i hans kompendium. 7. Ble bomber sluppet av norske militærfly? 8. Norge ble rammet av terror 22. juli. 9. Breivik ble pågrepet av politiet etter hendelsen. 10. Youngstorget ble inntatt av mange fredssøkende mennesker i Oslo 26. april 2012. 11. ”Barn av regnbuen” ble sunget av de frammøtte.

d) Sett inn adjektivene og substantivene i riktig form.

1. den tunge sommeren – tunge somre – de tunge somrene 2. det stive ansiktet – stive ansikter – de stive ansiktene 3. en skråsikker analyse – skråsikre analyser – de skråsikre analysene 4. en årlig sommerleir – den årlige sommerleiren – årlige sommerleirer 5. et lite land – det lille landet – småland 6. en aktiv blogger – aktive bloggere – de aktive bloggerne 6. et kristent land – det kristne landet – de kristne landene

e) Substantiv – verb – adjektiv/partisipp.

1. en forståelse – forståelig/forståelsesfull 2. en lek – lekende 3. en overraskelse – å overraske 4. å eksplodere – eksplosiv/eksplodert/eksploderende 5. å beskrive – en beskrivelse 6. en påstand – å påstå 7. en terror – å terrorisere

f) Sett inn preposisjoner eller adverb som passer.

1. av 2. i⁸ 3. i 4. foran/ved 5. av 6. i 7. på 8. bak 9. fram – om 10. på 11. av – fram 12. til – på

g) Bruk adjektivene i bestemt form superlativ, med eller uten artikkel.

1. de færreste 2. de fleste 3. de yngste 4. de lengste 5. tyngste 6. eldste 7. beste 8. minste 9. det største 10. det verste

14 Presentasjon av noen norske aviser og medier i Norge

b) Substantiv – verb – adjektiv/partisipp.

1. en formidling – formidlet/formidlende 2. å opplyse – opplyst/opplysende 3. å underholde – underholdende 4. et fokus – fokusert/fokuserende 5. en bestemmelse – bestemt/bestemmende 6. å undersøke – undersøkt/undersøkende 7. et salg – salgbar/solgt/selgende 8. et liv – livlig/levd/levende 9. en sløvhet – å sløve

c) På en gang – på gang – på gangen – om gangen – i gang – med en gang?

⁸ ”i den andre enden” = i den andre enden av telefonen; ”på den andre enden” = geografisk avstand.

1. i gang 2. om gangen 3. på en gang 4. på gang 5. på gangen 6. i gang

e) Samme, sammen, nest, neste, nesten, sist eller siste?

1. sammen 2. samme 3. Sist – Neset 4. neste 5. siste – nest siste 6. neste – samme 7. siste 8. nesten – siste nest siste 9. siste 10. neste 11. sammen – samme – sist 12. neste 13. nesten 14. nesten

f) Sett inn preposisjoner eller adverb som passer.

1. på 2. ut 3. over/i 4. for – på 5. til/på – i 6. for – til/i 7. i – i – med 8. På – ut – til/for 9. I – av 10. mot 11. til – ut – om – om

15 Johanne og Ismenia snakker om å tro på Gud

b) Sett inn substantivene i riktig form.

1. sykler 2. sirkuset – uttrykk 3. lærere – spørsmål 4. kurs 5. krakker 6. land – problemer 7. innvandrerne – butikker 8. lærerne 9. fingrene – fingre – venstrehånda 10. fjell – liv

c) Substantiv – verb – adjektiv/partisipp.

1. en kranjel – kranjlete/kranjlende 2. å leve – livlig/levd/levende 3. en forkynnelse – forkynnende 4. å respektere – respektert/respekterende/respektfull/respektløs 5. en forurensning – å forurense 6. å utvikle – utviklet/utviklende 7. en død – å dø

d) Sett inn adjektivene og substantivene i riktig form.

1. den rosa sykkelene – rosa sykler – de rosa syklene 2. et viktig spørsmål – viktige spørsmål – de viktige spørsmålene 3. det andre stedet – andre steder – de andre stedene 4. den kristne personen – kristne personer – de kristne personene 5. en offisiell religion – den offisielle religionen – de offisielle religionene 6. et nytt fag – det nye faget – nye fag 7. en klok lærer – kloke lærere – de kloke lærerne 8. det gamle mennesket – gamle mennesker – de gamle menneskene

e) Sett inn adjektivene i riktig form.

1. fullt 2. rosa 3. blå 4. spesiell – spesielt 5. kristen – kristne 6. offisielt 7. annet – annen 8. andre 9. vakre 10. vakkert – fargerike

f) Fra verb til substantiv som slutter på *-ing*.

1. planting 2. ventingen 3. byggingen 4. Innføringen 5. bakingen 6. kranjling 7. masing 8. sytingen – klagingen

16 Jobbe svart og motta trygd

d) Substantivets bøyning sammen med eiendomspronomen.

1. kveldskurset 2. læreren 3. skatt – plikt 4. skatten 5. Velferdssystemet 6. liv 7. livet 8. frikortet – arbeidsgiver 9. frihet – Friheten 10. teatre 11. hendene 12. hånd 13. hjemland 14. venner 15. kone – Kona/Konen 16. Jentene/Jenta/Jenten – kurset 17. vennene 18. venninnen

e) Sett inn *dele* – *dele ut* – *dele inn* – *dele med* – *dele av* – *dele opp* i riktig tid/form.

1. deler av 2. Delte – ut 3. dele inn/opp 4. dele med 5. delt – inn/opp 6. dele av 7. dele med 8. dele ut 9. delt inn/opp 10. deler av 11. dele inn

f) Sett inn preposisjoner eller adverb som passer.

1. av 2. for – på 3. av 4. ved 5. på 6. i 7. I – på – på 8. i – for 9. i 10. på 11. på/over/gjennom 12. til – i 13. på – ved/på

17 Norge før og nå: fra bondesamfunn til velferdssamfunn

b) Substantiv som slutter på –er (personer).

1. lærerne 2. tegnere 3. tegnerne 4. elektrikere 5. teknikerne 6. medarbeiderne 7. mekanikerne 8. håndverkere 9. amerikanere 10. jegere 11. fotballsupporterne

c) Det, den eller de?

1. det 2. De 3. det 4. det 5. Den – den 6. Det 7. de 8. Den 9. det 10. de

d) Finn det riktige ordet.

1. slektninger 2. tårer 3. ser – lukter – hører – føler – smaker 4. juleferie – sommerferie 5. bestemmelse 6. forestilling 7. lukkes 8. oppreist – sittende 9. stifte 10. tårene

e) Sett inn preposisjoner eller adverb som passer.

1. opp 2. for – i 3. med – på 4. i 5. til – i 6. på – for 7. til 8. ut 9. til – i – for – i 10. til – i 11. for – på 12. om – for 13. i – på

18 Peter og Elinas historie

c) Sett inn adjektivene i riktig form.

1. avdøde 2. kjære, gode 3. late, deilige 4. vakre 5. nye – tradisjonelle 6. kjære 7. snille, gamle 8. plutselige 9. største 10. nydelige – salte

d) Substantiv – verb – adjektiv/partisipp.

1. en feiring – å feire 2. en følelse – å føle 3. en forelskelse – forelsket 4. å tenke – en tanke/tankefull/tenkelig/tenkende 5. en glede – gledelig/glad 6. å overraske – overrasket/overraskende 7. et liv – å leve

e) Sett ordene med riktig ordstilling og verbene i riktig tid.

1. ble de kjent 2. skal de besøke 3. De har nettopp blitt 4. Han var/er virkelig glad i 5. Vil/ville du ikke 6. Er/var hun ikke glad i 7. står han 8. pleide hun alltid 9. Er det

f) Sin, si, sitt, sine, hans eller hennes?

1. hans 2. sin 3. hennes 4. hans 5. sin 6. hans 7. hans 8. hennes 9. si 10. hans 11. sine 12. sitt – hennes

19 Utvandring fra Norge

e) Sett inn substantivene i riktig form.

1. utvandringens 2. kontinent/kontinentet 3. staten 4. skuten – personer 5. utvandrere/utvandrerne – dalen 6. dalen – målet – utvandrere/utvandrerne 7. årene – millioner – mennesker – hjem 8. fattigdom – undertrykking – klassesdeling – grunner – utvandringen 9. emigrantene – hjemlandet

f) Sett inn adjektivene og substantivene i riktig form.

1. den kristne amerikaneren – kristne amerikanere – de kristne amerikanerne 2. en nysgjerrig kveker – nysgjerrige kvekere – de nysgjerrige kvekerne 3. en egnet skute – den egnete skuten – de egnede skutene 4. den lille jenta – små jenter – de små jentene 5. et norsk frimerke – det norske frimerket – norske frimerker 6. et nytt liv – det nye livet – de nye livene 7. den eventyrlystne nordmannen – eventyrlystne nordmenn – de eventyrlystne nordmennene 8. et fruktbart område – det fruktbare området – de fruktbare områdene

g) Sett inn preposisjoner eller adverb som passer.

1. for 2. for 3. på 4. om – på 5. I – ut fra 6. av 7. til 8. på 9. om – i 10. til 11. for – i 12. til 13. I 14. på 15. i/på 16. i

20 Innvandring til Norge

c) Skriv substantivene som slutter på –er i riktig form.

1. innvandrere 2. Etterkommerne 3. pakistanere 4. håndverkere – håndverkerne 5. mønstre 6. Levemønsteret 7. eventyrerne 8. Fredsforskeren 9. lederne 10. yoghurtbegre

d) Nasjonalitetssubstantiv og –adjektiv.

1. pakistaner – pakistansk 2. polakk – polsk 3. svenske – svensk 4. somalier – somalisk 5. iraker – irakiske 6. danske – danske 7. Tyskland – tysk 8. engelskmann – engelske 9. fransk – Frankrike – franske 10. spanjoler – spanske

e) Sett inn adjektivene og substantivene i riktig form.

1. det sammensatte mønsteret – sammensatte mønstre – de sammensatte mønstrene 2. en voksen innvandrer – den voksne innvandrerens – de voksne innvandrerne 3. en sliten håndverker – slitne håndverkere – de slitne håndverkerne 4. en arbeidsom polakk – den arbeidsomme polakken – arbeidsomme polakker 5. den bosatte irakeren – bosatte irakere – de bosatte irakerne 6. den innflyttede dansken – innflyttede dansker – de innflyttede danskene 7. en arbeidsledig spanjol – arbeidsledige spanjoler – de arbeidsledige spanjolene 8. et flerkulturelt samfunn – flerkulturelle samfunn – de flerkulturelle samfunnene

f) Sett inn verbene i preteritum.

1. bosatte oss 2. var – ble 3. utgjorde 4. stod 5. fantes 6. satte oss 7. dro 8. tok 9. kom 10. fant – gjorde

g) Sett inn preposisjoner eller adverb som passer.

1. i – i 2. mot – av 3. av 4. for 5. til 6. for 7. mot 8. ute etter 9. av 10. til – fra 11. til 12. mot 13. i – av 14. til 15. i – av 16. ut – med

21 Skolesystemet i Norge

a) Sett inn substantivene i riktig form.

1. barnet 2. barn 3. Barna 4. barn 5. tilbud 6. tilbud 7. tilbud 8. tilbudet 9. bedriftene 10. bedrifter 11. bedriften 12. bedrift

b) Sett inn adjektivene og substantivene i riktig form.

1. offentlige skolen 2. beste undervisningen 3. godt nettverk 4. nytt, spennende språk 5. største språket 6. yrkesfaglige opplæringen 7. godt tilbud 8. kristne livssynet 9. gode samtalene 10. gamle lærerne

c) Preteritum eller perfektum?

1. hadde 2. har vunnet 3. bygde/bygget 4. innførte 5. har valgt/valgt 6. gjorde 7. har drevet 8. avsluttet 9. har avsluttet

d) Sett inn riktig spørreord.

1. Hvorfor 2. Når 3. Hvilke 4. Hvilken 5. Hvilket 6. Hvilke 7. Hvilke 8. Hvem 9. Hvorfor 10. Hvilken

e) *Sin/si/sitt/sine* eller *hans/hennes/deres*?

1. sine 2. hans 3. hennes 4. deres 5. hennes 6. hennes 7. hans 8. si 9. deres 10. sitt 11. si 12. hans 13. sin

f) Sett inn preposisjoner eller adverb som passer.

1. til 2. på – om – for 3. i 4. på – i 5. i 6. til 7. gjennom – mellom 8. på 9. I 10. i/på 11. hjemmefra/ut 12. med – for

22 Ernesto bytter skole

e) *Etter at* + pluskvamperfektum og preteritum.

1. jeg hadde skrevet – la jeg 2. de hadde brutt – ble de 3. han hadde funnet – mistet han 4. babyen hadde drukket – sovnet han 5. de hadde avlagt – fant de ut 6. hadde fått – lekte de 7. vi hadde levd – flyttet vi 8. snøen hadde kommet – ble det 9. Emilio hadde tenkt – forstod han

23 Joseph på norskkurs

d) Sett inn substantivene i riktig form.

1. rom – rommet 2. kurset – kurset 3. lærerne – klassen 4. asylsøkere 5. asylsøkerne 6. kurs – nivå 7. nivå – klassen 8. alfabetet – lydene 9. konsonanter – tavla – problemer 10. vokalene – konsonantene 11. elevene – vokalene 12. lærerne – halsen 13. lærerne

e) Sett inn riktig ord i riktig tid/form.

1. bekymrer seg 2. ubekymret 3. bekymring 4. Bekymrer – deg 5. bekymret 6. ubekymret 7. bekymringer * 1. forvirrer 2. forvirret 3. forvirring 4. å forvirre 5. Forvirringen * 1. illustrerer 2. illustrasjon 3. illustrert 4. illustrasjoner 5. illustrere * 1. opplysninger 2. opplyser 3. opplysende 4. opplysende 5. opplyst

f) Sin, si, sitt, sine, hans, hennes eller deres?

1. sitt 2. hans 3. deres 4. si – hennes/hans 5. sine 6. hans/hennes 7. hans 8. sitt 9. sitt 10. hans 11. deres 12. sin 13. hans 14. deres 15. deres

g) Sett inn preposisjoner eller adverb som passer.

1. på 2. om – i 3. opp i/til 4. av – til – på 5. På/mot 6. til – for 7. på 8. på 9. til – på 10. over – på 11. ut – på 12. på – med – i

24 Livslang læring og etterutdanning

c) Sett inn adjektivene i riktig form.

1. nytt 2. viktigste 3. største 4. kvalifiserte 5. late 6. største 7. triste 8. vanskelige 9. ulike 10. viktigste

d) Mye eller mange?

1. Mange – mange 2. Mange – mye 3. mye 4. mange 5. mange – mange 6. mye 7. Mange 8. Mye – mange 9. mye 10. Mange

e) Sett inn preposisjoner som passer.

1. fra – til 2. av – (da)⁹ – på 3. på – til 4. i 5. av 6. i 7. til – for 8. av 9. fram 10. med – av – mellom 11. inn – for/til 12. i – i – med 13. for 14. i – for 15. ut av 16. på 17. for 18. for 19. under – på

25 Reza skaper sin egen jobb

c) Sett inn adjektivene og substantivene i riktig form.

1. det bonete/bonede gulvet – bonete/bonede gulv – de bonete/bonede gulvene 2. en ung mann – unge menn – de unge mennene 3. et riktig spor – det riktige sporet – riktige spor 4. den integrerte innvandrerer – integrerte innvandrere – de integrerte innvandrerne 5. en frustrert asylsøker – den frustrerte asylsøkeren – de frustrerte asylsøkerne 6. det spesielle særtrekket – spesielle særtrekk – de spesielle særtrekkene 7. den slitne nordmannen – slitne nordmenn – de slitne nordmennene 8. en vakker ting – den vakre tingen – vakre ting 9. det flerkulturelle samfunnet – flerkulturelle samfunn – de flerkulturelle samfunnene

d) Substantiv – verb – adjektiv/partisipp.

1. å aktivere – aktiv/aktivisert/aktiviserende 2. et liv – å leve 3. en påstand – å påstå 4. et bråk – bråkete/bråkende 5. en mishandling – å mishandle 6. en undertrykkelse – å undertrykke 7. en integrering/en integrasjon – integrert/integrerende 8. en voldtekt – å voldta 9. å representere – representativ/representert

e) Sett verbene i riktig tid/form og ordene i riktig rekkefølge.

1. Jeg har vært politiker i Oslo kommune 2. har jeg vært politiker i Oslo kommune i tre år 3. jeg har vært politiker i Oslo kommune 4. å ha vært politiker i Oslo kommune 5. jeg har vært politiker i Oslo kommune * 1. Han har faktisk skapt sin egen jobb 2. Han skapte faktisk sin

⁹ Her er det en feil i oppgaven. Setningen skulle være: Han ble dårlig da han satt ____ flyet.

egen jobb 3. han faktisk å skape sin egen jobb 4. skapte han faktisk sin egen jobb * 1. har utlendinger ofte vært synlige i det offentlige rom 2. var utlendinger ofte synlige i det offentlige rom 3. vil utlendinger ofte være synlige i det offentlige rom 4. utlendinger ofte er synlige i det offentlige rom 5. utlendinger ofte vil være synlige i det offentlige rom

f) Sett inn preposisjoner eller adverb som passer.

1. til/mot 2. hos 3. til 4. på – i 5. ut 6. ved – gjennom 7. til – i 8. ved 9. på 10. på – i 11. for

26 Peter søker jobb i Norge

c) Substantiv – verb – adjektiv/partisipp

1. en undersøkelse – å undersøke 2. en forelskelse – å forelske seg 3. en tanke – tenkelig/tenkbar/tenkt/tenkende 4. en forpliktelse – forpliktet/forpliktende 5. en engstelse/en angst – engstelig/angstfull 6. en reservasjon/en reserverthet – å reservere 7. å mislykkes – mislykket

d) Sett inn ordene i riktig rekkefølge og verbene i riktig tid/form.

1. var hun ikke redd for å binde seg 2. har hun ikke vært redd for å binde seg 3. er hun ikke redd for å binde seg 4. hun ikke er redd for å binde seg * 1. har de ikke glemst språket sitt 2. hadde de ikke glemst språket sitt 3. De hadde ikke glemst språket sitt 4. Har de ikke glemst språket sitt * 1. jobbet han også som fotograf 2. Jobbet han også som fotograf 3. jobbet han også som fotograf 4. Han jobbet som fotograf 5. han studere som fotograf¹⁰

e) Fra aktiv til passiv.

1. Pasienten ble operert av legen. 2. Radioprogrammet ble laget av reporteren. 3. Maten ble tilberedt av kokken. 4. Elevene ble forberedt på prøven av læreren. 5. Opplegget fra i fjor ble forbedret av læreren. 6. Talen ble endret av politikeren. 7. Tøyet ble vasket på seksti grader av henne. 8. Snitter til seksti personer ble smurt av kantinesjefen. 9. Skjortene til mannen i huset ble strøket av au-pairen. 10. Barnesangene ble sunget til foreldrene av elevene. 11. Den store premien ble vunnet av den gamle damen.

f) Sett inn setningsadverbialet på rett plass.

1. Hun sier at han *aldri* vil være med på dagnad.
2. Det vil *alltid* være noen som ikke er helt fornøyde.
3. Hun sier at hun *bare* har tusen kroner igjen.
4. Mannen sier at de *dessverre* ikke har flere bukser på tilbud.
5. Skal han *fremdeles* være med å synge i koret? / Skal han være med å synge i koret *fremdeles*?
6. De vil *gjerne* bli med på turen.
7. Han sier at de *heldigvis* har med seg lommelykt og ekstra mat.
8. Hvorfor skal de *ikke* være med på turen?
9. De sier at de *nok* skal kjøpe en ny leilighet.
10. Han forstår at det *nok* ikke er så lett å lage et helt nytt språk.
11. Han innrømmer at de *ofte* krangler.
12. Skal du *også* bli med?

¹⁰ Denne setningen høres ikke helt bra ut. Setningen burde heller være: Skal han studere foto i Norge? / Skal han studere til å bli fotograf i Norge. Oppgavesetning 5 er med andre ord litt upresis.

13. Han sier at han *sikkert* kommer på kurset.
14. Hun mener at de *sjelden* bruker penger på tøys og tull.
15. Hun sier at de *vanligvis* spiser frokost klokka åtte.
16. Hun lurte på om det *virkelig* er sant det han sier.

g) Sett inn preposisjoner eller adverb som passer.

1. i 2. for 3. til – med 4. med 5. til – om 6. til – på – med/til 7. for 8. til – med 9. for 10. ved 11. med – mellom – med 12. ut til

27 Tips angående jobbsøknad, CV og jobbintervju

b) Sett inn substantivene og adjektivene i riktig form.

1. ulike steder 2. åpne holdning 3. fleste jobbene 4. små lappene – forskjellige butikker – nyttig informasjon 5. ledige jobben 6. målrettete/målrettede jobbsøkerne 7. slitne arbeidstakerne – stor streik 8. interesserte arbeidsgivere 9. ivrige arbeidstakere – nysgjerrige arbeidsgiverne 10. relevant erfaring 11. nyeste informasjonen 12. lang tid

c) Substantiv – verb – adjektiv/partisipp.

1. en søknad – søkende 2. en åpning – å åpne 3. et ønske – ønskende/ønskelig 4. en utlysning – å utlyse 5. å informere – informert/informerende 6. å interessere – interessant 7. en aktivitet – å aktivisere/å aktivere 8. et spørsmål – å spørre 9. en bekymring – å bekymre seg 10. et krav – å kreve

d) Preteritum eller perfektum?

1. Har du stått 2. Har du ikke funnet 3. Jeg fant ikke 4. Jeg har aldri sett 5. Legene antok lenge / Legene har lenge antatt 6. Jeg har ikke satt meg ned 7. Har du ikke fått 8. har han egentlig sagt 9. gikk de ikke 10. fortalte han henne 11. tok han 12. stakk sykepleieren 13. gjorde hun 14. Det stod

e) Sett inn en preposisjon eller et adverb som passer.

1. i 2. for 3. på 4. til/på 5. i 6. for 7. med 8. i – med 9. på – på 10. foran – for – på 11. på – etter 12. på/mot – over – på/mot 13. opp 14. over – for 15. over/via 16. til 17. på 18. bakover i – framover i 19. av – for 20. av – i/på 21. av 22. til 23. til 24. mellom 25. til/for 26. for/til 27. over

28 Arbeidsmiljø og uskrevne regler i arbeidslivet

b) Substantiv – verb – adjektiv/partisipp

1. et drypp – å dryppe 2. å slite – slitsom/sliten 3. en fortelling – å fortelle 4. en latter – å le 5. et smil – å smile 6. et sukk – sukkende 7. en funksjon – å fungere

c) Fast og løst sammensatte verb.

1. dekke av 2. avdekket * 1. avslå 2. slått av * 1. tok av 2. har avtatt * 1. gi igjen 2. å gjengi * 1. lyste opp 2. opplyste * 1. (å) gå på 2. pågår * 1. å oversette 2. satt over * 1. å dra på 2. pådro

d) Bind setningene riktig sammen.

1. Hun prater med rektor, *men* hun har egentlig ikke tid.
2. Hun har egentlig ikke tid. *Likevel* prater hun med rektor.
3. Hun prater med rektor, *selv om* hun egentlig ikke har tid.
4. Hun prater med rektor, *til tross for at* hun egentlig ikke har tid.

1. Babyen er dessverre syk. Derfor føler hun seg stresset.
2. *Siden* babyen dessverre er syk, føler hun seg stresset. / Hun føler seg stresset *siden* babyen dessverre er syk.
3. Babyen er dessverre syk, *så* hun føler seg stresset.
4. *På grunn av at* babyen dessverre er syk, føler hun seg stresset. / Hun føler seg stresset *på grunn av at* babyen dessverre er syk.

1. *Ettersom* hun føler seg utslitt, går hun hjem. / Hun går hjem *ettersom* hun føler seg utslitt.
2. Hun føler seg utslitt, *så* hun går hjem.
3. Hun føler seg utslitt. *Derfor* går hun hjem.
4. Hun går hjem *fordi* hun føler seg utslitt. / *Fordi* hun føler seg utslitt, går hun hjem.

e) Sett inn preposisjoner eller adverb som passer.

1. til – i/på 2. til 3. fra 4. opp – på 5. fra 6. ut 7. inn – ut 8. ut 9. med – inn 10. på 11. til 12. ut av¹¹ 13. i – på 14. opp 15. ut 16. til – i

¹¹ Her skulle det ha stått to linjer: Hun har kommet _____ rutinene.